

23 ΙΩΝ. 2016

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2016
Αριθ. Πρωτ.: 617

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ: Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Λεωχάρους 2, Τ. Κ. 105 62 Αθήνα
(με συνημμένη την Ερώτηση)

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την αδήλωτη και ανασφάλιστη εργασία.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 5368/13-05-2016 ΕΡΩΤΗΣΗ. ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή, κ. Ν. Κούζηλο, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 3996/2011 (ΦΕΚ 170/Α/5-8-2011), «Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις», ισχύουν τα εξής:

« 1. Έργο του ΣΕΠΕ είναι η επίβλεψη και ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, η έρευνα της ασφαλιστικής κάλυψης και παράνομης απασχόλησης των εργαζομένων, η συμφιλίωση και επίλυση των εργατικών διαφορών, καθώς και η παροχή πληροφοριών σε εργαζομένους και εργοδότες σχετικά με τα πλέον αποτελεσματικά μέσα για την τήρηση των κείμενων διατάξεων.

2. Για την εκτέλεση του έργου του, το ΣΕΠΕ έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. Επιθεωρεί και ελέγχει τους χώρους εργασίας με κάθε πρόσφορο μέσο, προβαίνει σε κάθε είδους αναγκαία εξέταση και έλεγχο σε όλες τις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα και γενικότερα σε κάθε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο εργασίας και εκμετάλλευσης ή χώρο όπου πιθανολογείται ότι απασχολούνται εργαζόμενοι και επιβλέπει την τήρηση και εφαρμογή:

αα) των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, της σχετικής ιδίως με τους όρους και τις συνθήκες εργασίας, τα χρονικά όρια εργασίας, την αμοιβή ή άλλες παροχές, την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων....».

Επιπλέον, στο άρθρο 40 του Π.Δ.113/2014 (ΦΕΚ 180/Α/29-08-2014) «Οργανισμός Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας», αναφέρεται, μεταξύ άλλων, πως το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) «είναι αρμόδιο να ερευνά παράλληλα και ανεξάρτητα από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, αποτελώντας σημαντικό παράγοντα στο πεδίο ελέγχου της αδήλωτης εργασίας στην Ελλάδα». Το ίδιο άρθρο αναφέρει ακόμη πως το Σ.ΕΠ.Ε. επικεντρώνεται, μεταξύ άλλων, «στη διενέργεια ελέγχων σχετικών με την ασφαλιστική κάλυψη και τη νομιμότητα της απασχόλησης των εργαζομένων».

Για το έτος 2015, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του ΣΕΠΕ, τα συνεργεία ελέγχου της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (ΕΥΠΕΑ) του ΙΚΑ και του ΣΕΠΕ σε όλη την χώρα, πραγματοποίησαν 34.054 ελέγχους σε επιχειρήσεις για διαπίστωση αδήλωτης απασχόλησης, και διαπιστώθηκε ότι 9.975 εργαζόμενοι ήταν ανασφάλιστοι. Επιβλήθηκαν πρόστιμα με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στα 105.056.610 Ευρώ.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι, για το πρώτο δίμηνο του 2016, η ΕΥΠΕΑ και τα Τμήματα του ΣΕΠΕ σε όλη τη χώρα, πραγματοποίησαν 5.363 ελέγχους σε επιχειρήσεις για διαπίστωση αδήλωτης απασχόλησης, όπου διαπιστώθηκε ότι 1.196 εργαζόμενοι ήταν ανασφάλιστοι και έχουν επιβληθεί πρόστιμα με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στα 12.088.747 Ευρώ.

Β. ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι Υπηρεσίες Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ε.Α.Υ.Ε.) του Σ.ΕΠ.Ε., στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού δράσης τους, διενεργούν τακτικούς ελέγχους, κατά προτεραιότητα σε χώρους εργασίας που χαρακτηρίζονται από αυξημένη επικινδυνότητα πρόκλησης εργατικών ατυχημάτων ή κινδύνων στην υγεία των εργαζομένων, υποδεικνύοντας και επιβάλλοντας την τήρηση όλων των προβλεπόμενων μέτρων που ορίζει η σχετική εργατική νομοθεσία για την ασφαλή εκτέλεση των εργασιών. Πέραν των τακτικών ελέγχων, πραγματοποιούνται και έκτακτοι έλεγχοι, κατόπιν καταγγελιών που υποβάλλονται από εργαζόμενους ή συλλογικούς φορείς ή κατόπιν αναγγελίας εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας από τις επιχειρήσεις. Στις περιπτώσεις που κατά τη διάρκεια των ελέγχων διαπιστώνονται α) άμεσος και σοβαρός κίνδυνος για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, β) σοβαρές παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας ή γ) έλλειψη συμμόρφωσης προς τις υποδείξεις των Επιθεωρητών Α.Υ.Ε. εντός της παρεχόμενης χρονικής προθεσμίας, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία ποινικές ή διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα), ή συνδυασμός τους. Ειδικά για τις περιπτώσεις άμεσου και σοβαρού

κινδύνου, επιβάλλεται διακοπή τμήματος ή και ολόκληρης της παραγωγικής διαδικασίας της αντίστοιχης επιχείρησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα.

Επιπλέον, κατ' εφαρμογή της υπ' αριθ. 27397/122/19.8.2013 Υ. Α., οι υπηρεσίες Επιθεώρησης Α.Υ.Ε. διενεργούν ελέγχους και για την αδήλωτη εργασία.

Στους Πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται τα στοιχεία της ελεγκτικής δραστηριότητας των Περιφερειακών Υπηρεσιών Επιθεώρησης Α.Υ.Ε., για θέματα Ασφάλειας και Υγείας (Πίνακας Ι) και για την αδήλωτη εργασία (Πίνακας ΙΙ), κατά το χρονικό διάστημα από 01-01-2015 έως 31-03-2016:

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

ΕΤΟΣ	Αριθμός Ελέγχων	Μηνυτήριες αναφορές	Διακοπές εργασιών	Αριθμός Προστίμων	Ύψος Προστίμων	Αριθμός Ατυχημάτων	Αριθμός Θανατηφόρων
01-01-2016 έως 31-03-2016	6.436	156	52	196	€ 777.349	1.412	15
2015	24.572	627	259	992	€ 4.036.314	5.930	65
ΣΥΝΟΛΟ	31.008	783	311	1.188	€ 4.813.663	7.342	80

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΗΛΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΤΟΣ	Αρ. Ελέγχων	Αριθμός Αδήλωτων εργαζομένων	Αριθμός Επιχειρήσεων που απασχολούν αδήλωτους	Αριθμός Προστίμων	Ύψος Προστίμων
01-01-2016 έως και	930	31	22	23	€ 320.294
2015	3.922	180	124	136	€ 1.864.641
ΣΥΝΟΛΟ	4.852	211	146	159	€ 2.184.935

Γ. Περαιτέρω, η Διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες για τον περιορισμό της ανασφάλιστης εργασίας και την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, έχουν σχεδιαστεί και υλοποιούνται, μέσω των αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων των Υποκαταστημάτων και της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (Ε.Υ.Π.Ε.Α.), ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, δράσεις για την αύξηση του ρυθμού διενέργειας των επιτοπίων ελέγχων στους χώρους απασχόλησης, για τον εντοπισμό της αδήλωτης εργασίας και τον εν συνεχεία καταλογισμό των ασφαλιστικών εισφορών, προσαυξήσεων κ.τ.λ., σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η λειτουργία της Ε.Υ.Π.Ε.Α. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ όλες τις ημέρες του μήνα σε 24ωρη βάση, παρέχει τη δυνατότητα ελεγκτικού έργου για όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων πέραν του ωραρίου λειτουργίας των Υποκαταστημάτων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Επίσης, κάθε Υποκατάστημα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αποτελεί κατ' ουσίαν ιδιαίτερο ελεγκτικό κέντρο, αφού στις Υπηρεσίες Εσόδων αρμόδιοι υπάλληλοι είναι αποκλειστικά επιφορτισμένοι ως ελεγκτές κοινών επιχειρήσεων και οικοδομοτεχνικών έργων της ασφαλιστικής τους περιοχής.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν.3842/2010, οι φορολογικές αρχές (Σ.Δ.Ο.Ε. κ.λ.π.) που διενεργούν έλεγχο υποχρεούνται, αμέσως μετά την ολοκλήρωσή του, να ενημερώνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες, όταν διαπιστώνουν ότι δεν έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές.

Από τη Διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ έχουν δοθεί οδηγίες στις αρμόδιες Υπηρεσίες Εσόδων, όταν παραλαμβάνουν τα ενημερωτικά έγγραφα του Σ.Δ.Ο.Ε., να διενεργούν κατά προτεραιότητα έλεγχο στους συγκεκριμένους εργοδότες και να καταλογίζουν άμεσα τις μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Οικονομικών, προς το οποίο κοινοποιούμε φωτοαντίγραφο της Ερώτησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ